

CSURGÓ ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI és KÖZGAZDASÁGI HETILAP. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

A „CSURGÓI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSULAT” ÉS A „CSURGÓI SEGÉLYEGYLET” HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:Egész évre 8 korona Félévre 4 korona.
Negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő: Dr. JÜNKER PÁL.

Társzerkesztő: HANVAI GYULA.

Kiadó és laptulajdonos:

V Á G Ó G Y U L A

hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők.
A hirdetéseket jutányosan számítjuk**Beköszöntő.**

Midőn e lap szolgálatába szegődöm, kötelességemnek tartom a tisztelt olvasóközönséget a felől tájékoztatni, hogy mi indított ezen elhatározásra.

Gyorsan élő századunkban napnap után új eszmék tódulnak előtérbe ezeknek tisztázása, fejlesztése és a közjó céljaira való kihasználása nemcsak hogy kívánatos, hanem szerintem minden ember szent kötelessége. E lap mindenkor kivette e munkából a maga részét.

A kik helyi viszonyainkat ismerik, bizonyára jobban tudják nálamnál, hogy községünk és vidékünk a kulturális és gazdasági fejlődés útján van, hogy a közelebbi és távolabbi multban életrevaló tervek és törekvések kerültek itt felszínre. E lap keretében véltem megtalálni azt a munkakört, amelyben csekély tehetségemhez képest én is szolgálatot tehetek a közjónak, támogatván e lap jelzett törekvéseit.

Munkásságomban e lap régi tradíciói: tárgyilagosság és tisztesség fognak vezérelni. Ily irányu munkásságomhoz kérem e lap olvasóinak jóindulatu támogatását.

Csurgó, 1904 május 21.

Hanvai Gyula.

Állattenyésztésünk hagyományos bajai.

Volt idő, mikor még hazánk rónáin roppant számú ugynevezett szűz gulyák és szilaj ménesek legeltek. Bércinken és völgyeinkben nagyszámu, ugy munkára, mint egyéb haszonvértelre szép hegyi szarvasmarhákat tenyésztettek. Hus, bőr, ekkor olcsó, az állat maga értéktelen volt, mert a termelés nagy, a kivitel és a belső szükséglet, vagyis belső fogyasztása egyaránt csekély volt. Maga az állattenyésztés ugyszólván semmibe sem került, mivel a földesuri birtok, melyen a marhát tenyésztették, adó alá nem került; a marhavészt csak hirből ismerték, oly ritkán fordult elő, a fogyasztási adó nemeit nem ismerték, a baromért adót fizetni nem kellett, az állattenyésztés tehát akadálytalanul fellendülhetett.

Ezeket az idöket nevezik öregjeink „boldog idöknek”, ebből az idöböl származik a közmondás: a magyar ember a zsirjába fullad.

És mégis talán ezeknek az idöknek kell tulajdonítani, hogy mezőgazdasági állapotaink nem javultak megkivántató mértékben. A könnyü gazdálkodás mellett a leleményességnek nem jutott szerep, javításokra, célszerű újításokra, a meglévőnek okszerű kihasz-

nálására, a jövedelem fokozására nem gondolt a javakban dusálkodó magyar közönség. A legjobb tanító mestert, a szükségét, nem ismerte.

Gazdaságaink mégis kiterjeszkedtek, ám megcsontított állataink száma, megkorcsosított a faja, s még ma is, mikor kivitelünk és befogyasztásunk gyarapodott, hus- és bőraráink magasabbak, gazdaságaink nagyobb körre terjesztettek, gazdáink az állattenyésztés révén aránylag alig tudnak nagyobb bevételt felmutatni, mint az említett idökben. Keressük az okokat, melyeknek a helytelen következményeket tulajdoníthatjuk.

Kimondatott a jobbágság eltörlése, de mielőtt az országgyűlés a módózatok felett határozatot és törvényt hozhatott volna, a dolgok oly gyors fejlődést nyertek, hogy a földesuri birtokból a jobbágyi kézen maradt föld már nem a hazai törvényhozás által, s nem is a szükséghez mért gyorsasággal eszközöltetett, minek természetes következtése volt, hogy a birtokok több helyen műveletlenül heverték, a bevétel fogyott, az elvállalt közös teherviselés folytán azonban, az idegenek által reánk rótt terhek óriási mértékben szaporodtak és így a földesuri osztály birtokainak legnagyobb része beruházásaival, tehát állataival együtt haszonbérlok kezeibe került, mert a földesur nem tudta tájé-

A „CSURGÓ ÉS VIDÉKE” TÁRCÁJA.**Szép vagy . . .***Szép vagy, miként a lány, akiért sok**Hősnek megkelle halnia;**Szép vagy, mint a tündérr királyné,**A bübajos Titania.**Szép vagy, szép vagy, szebb már tenálad**A nagyvilágon nem lehet;**Szép vagy, szép vagy, szebbet tenálad**Nem alkothat a képzelet.**Szép vagy, szép vagy, szép vagy leányka,**Szép mint az Urnak angyala,**Kit száműzött, hogy a hatalmát**Hirdesse majdan általa!*

GRANADA.

Vizethordó leányok Velencében.

— A „Csurgó és Vidéke” számára írta —

X. Y.

Gondolkodó embert, ha idegen földre lép, mi sem érdekelhet jobban, mint a nép felső sajtóságai, szokásai, felfogása szóval: az élet.

Az életet szeretem mindenek felett tanulmányozni. Hiszen e divat Adám óta fenn áll. Egy—egy kép a nép életéből többet ér előttem, mint a poros régi kincsek, melyekről ugyis lehet olvasni eleget.

A vizen épült városban járkáltam: nem kételkedem, hogy mindenki Velencét érti és nem Debreczent. A mivel legjobban lehet bizonyítani és ellenbizonyítani, az a csodálatos szerszám, mit pénznek nevez a világ, volt nálam annyi, hogy megfordulhattam Velence minden zege-zugában. Ezt csak azért hozom fel, hogy az olvasónak tudtára adjam a legrövidebb módon, hogy fővárosokban első személy a pénz, második az ember, ki a pénz tulajdonosa. Köszönnek neked, polgártárs, alázatosan, az annyit tesz: adj egy garast; vizet iszol, fizetsz érte egy garast; akad egy jóbarátod, megfizeted őt jól; kérsz kölcsön, nem kapsz, csak a felveendő pénz kétszereséért, ez a fővárosok ábecéje.

Ez, a nagy házak, nagy kereskedés teszi a várost fővárossá. Velence sem külföldben ebben a tekintetben bárha nem főváros hanem annál inkább a szó szoros értelmében vett világváros; a többi világvárostól annyiban mégis különbözik, hogy ha ott a koldusnak alázatos köszönéseért nem adsz egy garast, kigunyor s azt mondja koldus vagy, mint ő.

Bejártam a hullámzó Szent-Márk teret, melyről most hiányzik egyik nevezetessége a Campanile-torony, megnéztem a Rialto-

hid két oldalán lévő sokadalmat, s minden közhelyet a hova nem kellett születési privilegium a bemehetésre, csak pénz; voltam a kávéházakban, nemcsak olyanokban, hol ezüst-ibrikéből isszák a kávé, de olyanokban is, hol a kávések az asztalhoz lánccolják a csészéket, csupa emberszeretéből, nehogy valamelyik vendég abba a kellemetlen helyzetbe jöjjön, hogy egy-két edény véletlenül való eltávolítása miatt bezárattassék.

A jóakaró tudósok az olasz népet a boldogság paradicsomába helyezték, mikor róluk írnak, de én az én magyar tekintetemmel azt lestem ki hogy nem éppen kivétel nélküli igaz az, a mit a külföldi tudósok írnak, az olasz népnek is megvan a maga baja, a maga bűne, mint nekünk. Van narancsa, fügeje, nincs alföldi kenyere, hegyaljai bora. Van meleg levegője, s ezzel együtt sárga láza.

A kávéházakban zugirók valami eszméről diskuráltak, s szólták a többieket.

— Mit ér — jegyzé meg egyik ügyetlenebb és jobb akaratu — ha nincs hozzá pénz?

Óh, te balga, hisz éppen ezzel az eszmével fogunk pénzt és rangot szerezni.

Nem tudom, hogy — hogy nem, eszembe jutott Magyarország s annak egynéhány írója. Meguntam a kávéházi füstöt, mely semivel sem jobb a világvárosokban, mint a falukban, s megindultam more patrió, a mi nem térsen semmivel sem többet, mint;

kozni sem az iránt, hogy hát ezentul hol kezd el?

Mindezekhez járultak a vészteljes 48-49-iki hadjáratoknak ezerféle keserű következményei; s így kezdődött általában mezőgazdaságunk, valamint állattenyésztésünk új korszaka.

Mily rendszert teremtett a bérlőviszony?

Hazánkban semmiféle bérrendszer nem volt megalapítva; nem tudván a földesur a legközelebbi jövőbe belátni, egy, vagy legfeljebb három évre adta ki birtokát. A bérlő küzdött, a földhöz jutott jobbagy nem akart dolgozni, a gazdaságot néhány zsellérel, a falu végén letelepedett cigányokkal s isten tudja hányféle kínos elemekkel folytatták. A beruházás napról-napra fogyott, a muszkák által behozott keleti marhavész csúful megrontotta a szarvasmarha állományt s ha a szerencsétlen politikai állapot nem szüli vala az arany-és ezüstpénz magas értékét, a papírpénzemetek le nem süllyeszti, valóban pusztulásnak indult volna minden birtokos.

Három négy ily terhes esztendő elteltével a birtokos osztály megkapta azt az ugynevezett kárpótlási papirost s bár nagyon rosszul ütött ki a cse-re, melyet a földesur csinált, mégis haszna volt, mert a birtokos osztály nekiadhatta fejét a gazdálkodásnak s így visszavétetett a bérbe adott birtokok nagy része.

De a birtokos osztálynak annyi volt a szüksége, hogy azt sem tudta, hol kezdje el megint. Legjobb volt a következő gazdasági rendszer.

Megkevesbiteni a haszonmarhát, megszorítani az ugarra és mezőre kárhóztatott igavonó marhát; feltörni a legelőket friss törésbe előbb kapa alá, azután szalmát gabonát művelni, mert a szűz föld évek során át nem kérte a trágyát, termett, amíg teremtetett. A szemes gabonának jó ára került, a marha ára nem állott ezzel arányban s nem is volt oly hamar élvezhető, tehát szemet, minél több sze-

met kellett teremteni, marhát meg minél kevesebbet.

E közben a földek kimerültek, a marhavész minduntalan dühöngött, egyéb bajok, minő például a takarmányhiány is, hozzájárultak, s a fogyasztás pedig növekedett, következésképpen az állattenyésztés mindinkább hanyatlott.

Évtizedeken át kellett fáradozniok gazdáinknak, míg a csapásokat valahogyan kiheverhették és ha állattenyésztésünk még ma sem áll virágzása tetőpontján, ez csak annak a körülménynek tudható be, hogy a múlt bajait mostanáig sem sikerült teljesen kipótolni.

Emlékecsünk régiekről.

Irtá: FIGYELŐ.

I.

"A történelem az élet tanítómestere!" Igaz. És ha a főntti cím alatt eddig olyant irtam, a mi oktatott, nem lesz talán most helytelen olyannal foglalkoznom, ami mulat-tat. Legyen mai megemlékezésem a régmúlt időkről derűt keltő, hiszen az élet minden-napi nyomorusága között, — vagy talán az erős kifejezés s engem bárki is a legszélsőbb realizmussal vádolhat ezért, — korigálom hát mondatomat: az élet forgatagában jól esik, na hébe-hóba visszatérünk a multhoz, felkeressük ott a jelent derűs fényvel körül övező sugárt, (a jelenben ugyis hiába keres-sünk, azt talán csak utódaink lelik meg,) s megfűrésztjük lelkünket annak éltető mele-gében.

... Vasmegyében vagyunk, annó 1840-50 körül. Vasmegyében, egy pusztán, mulató juhászok között. Ha nem fityegne a a vityilló homlokzatán irdatlan betűkkel: "Tsárda," hát rá sem ismerne a vendéglőre a mi fényes szállodákhoz szokott uri szem-lyünk.

Pedig "tsárda" ez a javából. Betyárok biztos menedéke, juhászok kedvenc mulató-helye, átutazók pihenője. A "tsárda" küllekei a nyelvcsaplárosné és bájos leánya. Boc-sánat, "bájos leányok" nem voltak régen, azok a mai kor szülöttei — a hírlapok eljegyzési hireiben. Régen egyszerűen szép lányok voltak. Ilyen a csaplárosné lánya is. Rámosolyog a szegény és gazdag vendégre

egyformán, a legrakoncátlanabb betyárra úgy, mint a legtesze-muszább (ha volt ugyan ilyen) juhászlegényre. És ez természetes, hi-szen mióta csak él e földön kalmár-ember, mindég voltak "üzleti szempontok."

Bocsánat, nem akarok mérleg számlák-kal foglalkozni, de... de kalmár vagyok magam is s az olvasó szíves figyelmét men-től többel akarom viszonzni.

... A csárdában juhászok mulatnak. Mi átutazók vagyunk. kiket már a Bakony alján egy kicsikét megzavartak, nem merünk bemenni, mert zsványokat képzelünk a hosz-szu nyaku iczés üvegek mellé. Maradjunk hát kint. Igaz, ezzel csak veszítünk, mert annak a notának, melynek dallamára oda-bent oly vígan járnak, csak töredékeit hall-hatjuk meg.

S még e töredékek is világosak, érthe-tők! Ime a magyar néplélek egyik fényes bizonyossága, hogy még molekuláiban is visz-szatükrözi az egész szépségét!

... A pislogó mécsessel világított zug közepén egyedül járja egy deli juhászlegény. Egyik kezében fokosa, a másik kezét feje fölé tartja, egész természetben kissé hátra dől s úgy táncolja azt a híres magyar csárdást. (Jó lett volna címnek is talán: "Tsárdás a tsárdában.") Néha, néha odanéz a csapláros-né felé s mintha neki volna címezve (neki és a lányának) a dala:

"Rugj ki, rugj ki, rugj ki, rugj ki! . . .

. . . Hát a cipőt ki rugja ki? . . .

Csaplárosné lánya lába

Ujja bubja jobban tudja,

Sej! Hogy a cipőt hová rugta!"

... Csak sok töprengés után tudjuk kisütni ilyen formában az elmosódott akkor-dokat. Pl. az első sort így halljuk tulajdon-képen: "Rukki, rukki" . . . stb. De lassan rájövünk, hogy tulajdonképen ez "rugj ki" akar lenni, mint a magyar nép táncrabuz-dító szavajárása. Továbbá ez: "Csaplárosné lánya lába ujja bubja jobban tudja" olyan gyönyörűen összefonódik, hogy meg se ér-tenők, ha a juhász megegyeszer nem dalolná el! . . .

... Hm! Mintha ebben a dalocskában valami olyas guny nyilatkoznék meg, mint-ha ezt akarná mondani: "Hej! Csaplárosné asszonyom, az a cipő, amit a lánya úgy suttymban az ágy alá rugott a vizsgálódó pandurok elől, lopott jószág ám!"

A dal következő része megerősíti gya-nunkat:

"Meg kell a cipőnek lenni,

Kanizsára el kell vinni.

El kell vinni, ha esik is

Sej! . . . Ha nehezünkre esik is!"

"Bizony, bizony, csaplárosné asszo-nyom el kell menni Kanizsára a törvény eleibe, mert a lopás büntetendő cselekmény még akkor is, ha:

Nehezünkre esik járás,

Sej! Rőzsám tőled a megválás!"

Csaplárosné asszonyom réstelli szörnyen a dolgot, hogy a juhász erről az érzékeny oldaláról támadta meg. Mert mi tagadás benne, ő, (t. i. a csaplárosné) a betyárok gya-nus körülmények között szerzett portékájá-nak tulajdonságával is foglalkozik. — Es ha az-tán a háladatos szegénylegények megprezen-telik valamivel, mint most pl. a lányának adott egy pár cipővel, az nem is olyan kü-lönös. — Azonban a törvény törvény marad, az nem ismeri az orgazdák iránt a tolvajok lekében táplált háladatoságot és eme hála kifejezését nem tekintí enyhítő körülmény-nek, sőt éppen ez vezetí a pandurokat nyom-ra s a cipőből, melyet talán a csaplárosné alaposan megérdemelt szolgálataiért, "corpus delicti" léssen.

... A csaplárosnét merengéséből lánya zökkenti ki. Valamit sug az anyjának. Ez meg a számadó gazdának mond valamit.

A kompánia cihelődik . . . Kijöttek. Csak ezt halljuk a legvénebbiktől:

— Hadd mulassanak most a z o k!

És ez elég nekünk "Azok" alatt tulaj-donképen szegénylegények értendők. Az idő már későre jár, ez az ő idejük. A juhászok nem azért mennek el, térnek ki nekik, mint-ha félnének tőlük, hanem csupa udvarias-ságból, no meg elakarnak kerülni minden

gyalog a városba. Ez idő szerint belehet jár-kálni minden utcát ily módon, Hanein vi-gyáznom kellett néhol, nehogy valaki szem-be jöjjön velem, mert vagy annak, vagy ne-kem kellett visszatérnem as utca szuk vol-ta miatt.

Tudják, olvasóim, mi az, mikor egy zsákban sok a buzaszem? Ha tudják, kép-zeljék el, hogy Velence minden utcája egy-egy zsák, S mint egy zsákba újból bedobott buzaszem eltéved többi testvérei közt a leg-könnyebben, úgy eltévedhet Vetencében az ember fia.

Végig néztem a paloták hosszú sorát. Megálltam a fegyverház előtt, s mintha a haj-dani peleskei notárius fúrfangos természete bujt volna belém, önkéntelenül kérdeztem egy mellettem elhaladó polgártól:

— Miféle város ez atyámfia?

Mire azt a finom választ kaptam, hogy számár lennék, ilyet kérdezni. A barangolás bevetett egy nagy palotába, melynek neve: Doge-palota. Emlékezem, hogy a velenceiek mikor kérdezősködtem, mi az a Doge-palota nem mondták, hogy számár lennék, ha nem tudnám, de azt mondták, hogy boldog va-gyok, hogy hazámban nincs, s nem volt ily pompás épület.

A Doge-palota a velencei kormányzók

lakása volt s onnét híres, hogy a ki felett ott itéltek a törvénytudó zsarnokok, a leg-szelidebb ítélet az volt, ha valakit csupa kegyelemből csak megfojtottak s bedobták a tengerbe, hal uraiméknak fölöstökömrre. Mig itt a dolgok felől gondolkoztam s a méla ve-lenceiekkel együtt merengtem a mult szo-moru emlékein: azalatt vig dana folyt a pa-lota udvarán. Miután megtudtam, hogy nek-em szabad oda bemennem, mert nincs már doge, ki kegyelemből megfojtasson, be-mentem s meghökkenem, hogy valami haj-dani kedvesem a Tisza mellől néz reám.

A mint leselekődtem, kitudtam, hogy ezek nem a Tisza vidékéről valók, hanem szere-tetreméltó vízihordó leányok (bigolantik,) kik a kut nagy medencéje körül enyelegve töl-tik meg korsóikat. Isten ugyse csinosak. Bokrétság fekete kalapjuk szépen simul bor-zas fejcsékjükhöz; egyszerű karton-ruhájuk kecsesen omlik karcsu természetükre, fehér kö-tényeiket feltűzik s puha vállakra veszik a a vízzel telt edényt és szerte hordják a kül-városok utcáin. Karjuk meztelen, csak kö-nyökig viselnek amolyan ingvallflét. E ked-ves nők közt egyébiránt vannak menyecskek is. Szabadalmuk az, hogy ama városrészek-ben, hol másképpen nem lehet ivóvízhez jutni, ők látják el azzal a lakosokat.

összeszólalkozást. Mert igaz ugyan, hogy a juhász és betyár jó barátok amugy — hivatalosan. T. i. mikor munkájokban egymás támogatására van szükségük, de amugy privátim rajtuk is beválik: „Két dudás nem fér meg egy csárdában!”

Juhász és szegénylegény nem állanak egymástól igen messze. Egyikből a másik lesz és viszont. És a számadó-gazda nem is talál benne valami különöset, ha egykori bojtárja beüzeni neki az erdőszélről: „Itt vagyok gazduram 10 ed magammal, kérek egy kis eleséget!”

A törvénynek a földesur feljelentésére ez sem tetszik Pörbe fogja és drákói szigorral sújtja a — számadógazdát. Bizony ugy volt ez a maga idején, hogy a szegénylegények felkeresték a számtartókat is és azok megvendégelték őket s ezért egy időben halálbüntetés is járt. Azonban fölükkeredtek a betyárok. Mikor látták, hogy az ő szives vendéglátásukért gazdáik feljelentésére egyenkint tünedeznek a gazdatisztek, hát gondoltak egyet és többet nem mentek a kis emberek nyakára, hanem egyszerűen magát a földesuraságot keresték fel. Természetes, hogy az a szegénylegények kívánságait haladéktalanul teljesítendőnek tartva, nem jelenthetett föl többé senkit sem, ha csak maga alatt nem akarta vágni a fát.

Most is valahol jól megvacsorázhattak, nem árt meg egy kis itoka! És lehet, hogy a „tsárdá”-ban megismétlődik az előbbi jelenet, az előbbi nota kíséretében.

Szegény csaplárosné asszonyom!
(A történelmi hűség kedvéért ide iktatom, hogy e népdal-törödelket járásunk egy idősb tanítójától hallottam. Ő viszont — saját előadása szerint — kicsike kis fiu korában Vas megyében mulató juhászok ajkáról hallotta, dallamát is megőrizte emlékezeté. Aki esetleg meg szeretné ismerni a dallamot is, keresse őt fel!)

II.

Ha már mulatsággal kezdtük, végezzük is csak azzal.

Mert mulattak ám eleink is s talán különbül mint mi. Valószínű, hogy még mulatságaikban is őszintébbek voltak a régmúlt emberei. A természetességet még nem uralta annyira a mű-hangulat, hogy így fejezzem ki magam. A divat hőbortjai még nem vertek gyökeret a magyar lélekben, vagy ha volt is divat, az nemzeti volt. Megjegyzem, hogy a „divat” alatt nem a szó szoros értelmében vett ruha-divatot értem!

Mulatságaink meghívóin is érezzük a már tuzásba vitt divatot. Így: „Kérjük a hölgyeket világos ruhában megjelenni.” — Hát ez a figyelmeztetés amilyen divatos magyarságu, olyan divatos jelentőségű s. Ugyan, ugyan, kinek mi köze hozzá, hogy X, vagy Y milyen ruhát vesz a maga pénzén . . . Dehát a — divat! Igen, a divat korunk evangélioma s ettől várja sok boldogtalan halandó lelki üdvösségét!

Tekintse k. olvasóm a fönntieket egyéni felfogásomnak. minősítse üres elmélkedéseknek, de tény, hogy a régiek még legkisebb dolgukban is egyszerűséget áruznak el. Ime egy meghívó:

A z
ORSZÁGOS VÉDEGYLET
DRÁVAVIDÉKI OSZTÁLYJA
folyó 1848 év
NAGY ATTÁDON
a Vendégfogadóban
TÁNCZVIGALMAT
fog tartani.

Az egytel' törekvése, a t. cz. vendégeknek, mind a tánczvigalom' kelletkeit; mind a vidékieknek elszállásoztatását illetőleg, evégre megbízott jeles választmányja által minden igényeit kielégíthetni.

Bémenti díj 40 krajczár e. p.

... És valószínű, hogy e meghívóra sokan jöttek össze a mulatságra. Ugyan mi az a 40 kr. e. p.?! Igen, ez kevés pénz, de azért mégis jut belőle jótékony célra is, mert a vendégek igényeit könnyebb volt akkor kielégíteni, mint a mai sokat kíváno keveset adó világban.

... És az is valószínű, hogy fesztelebb is volt a mulatság, mint bármely mai, melyben ugyancsak kritika tárgyát képezi a lany tetőtől-talpig. A legény a cilinderből a lakkcipő fényes talpáig!

... És még az is valószínű, hogy sokan vannak, kik kicsinylőleg nézik ezt a 40 kr-os „bémenti-díj”-at. Azoknak én meg azt mondom: „Süsse meg Uram a 10 koronás bálját, ezért én jobban mulathatok egyesegyedül, mint az önűkön lépkedő népe között!”

H I R E K.

— Személyi hir. Szelestyei csendőrezdes néhány napig városunkban tartózkodott, megvizsgálta csendőrpáncsnokságunkat s mindent rendben talált.

— Helyreigazítás. Lapunk mult számából hibás tördelés miatt kimaradt hogy, az áll. leányiskola gondnokságának elnöke Mohar József tan. kép. igazgató lett, kinek elnöklete alatt pénteken d. u. a gondnoksági tagok gyűlést tartottak, melynek egyedüli tárgya a hivatalos eskütétel volt.

— Rákóczy ünnepség. Főgimnáziumunk ifjusága f. hó 27-én d. u. 6 órakor a tornacsarnokban Rákóczy ünnepélyt rendez, a melyre a nagy közönséget tisztelettel meghívja. Műsor: 1. Keler: Rákóczy megnyitó. Játsza az ifj. zenekar. 2. Felolvasás Rákóczyról tartja Farkas János VIII. o. t. 3. a) Rákóczy kesergője b) a Katona bucsuja, énekliz az ifj. dalkör. 4. Harsányi: Radostói árnyak. Szavajja Szabó D. VIII. o. t. 5. Huber: Haj Rákóczy, Bercsényi . . . és az eredeti Rákóczy nótá: Tárogaon harmónium kísérettel Játsza Kovács S tanár. 6. Katona temetés játsza a zenekar. 7. Berlioz: Rákóczy induló. négykézre játszák Valentényi G. VIII. o. t. és Valentényi L. VI. o. t. Belépő díj 50 fillér. Ezen érdekes és tanulságos ünnepséget ajánljuk a n. é. közönség figyelmébe.

— A csurgói m. kir. állami elemi tanítóképző intézet 1904/05 isk.évi osztály-és tanítóképesítő vizsgálatainak sorrendje. Május 22-én d. e. 8-tól 9-ig a IV. osztály hittani vizsgálat. Május 24-én d. e. 8—12-ig a IV. osztály többi tárgyaiból osztályvizsgálatok. Máj. 25-én és 26-án magán osztályvizsgálatok. Junius 2-án d. e. 8-tól 12-ig írásbeli képesítő vizsgálat a paedagogiából. d. u. 2—4-ig más hazai nyelvből. 3-án d. e. 8—12-ig a német nyelvből, d. u. 2—6-ig rajzból. 5-én d. e. 8—12-ig a geometriából. d. u. 2—3-ig szépirásból. 10-én d. e. 8—10-ig az I. II. és III. osztály, továbbá a gyakorló iskola hittani vizsgálat. 13-án d. e. 8—12-ig az I. osztály, d. u. 2—6-ig a II. osztály, 14-én d. e. 8—12-ig a III. osztály osztályvizsgálat a többi tantárgyból. 15-én d. e. 8—12-ig a gyakorló iskola vizsgálat. 15-én d. u. 5 órákor évszázó ünnepély. 16-án d. e. 8—12-ig a gyakorló iskolai magantanulók vizsgálat. 19-én és a következő napokon szóbeli és gyakorlati tanítóképesítő vizsgálatok. Jegyzet: Az írásbeli vizsgálatok kivételével a többi vizsgálat nyilvános. — Az évszázó ünnepélyre a szülőket és érdeklődőket ezennel tisztelettel meghívja, Csurgón, 1905 május 18-án. Az igazgatóság

— Az ev. ref. főgymnasiumi tanárok fizetésemelése. Örömmel olvastuk, hogy a főgymnasiumi tanárok a) alapfizetése minden tekintet nélkül évi 2600—kettőezer hatszáz koronában — b) ötödéves korpótlék, ötízben évi 600—hatszáz koronában, összesen 3000—háromezer koronában és

c) lakáspénz évi 600—hatszáz koronában állapított meg tekintettel az emelkedő drágaságra. S így 25 évi szolgálat után 6200 K-ra emelkedik minden egyes tanár fizetése Nagy-Enyeden, a mint ez a Dunántuli Prot. Lap 1905 máj 14-iki számában olvasható. Haladunk.

— Csokonai V. Mihály halálának százéves évfordulója alkalmával Debrecen városa nagy szülőttének emlékére gyászünnepséget rendez, mely alkalommal kiállítja a Csokonai életére vonatkozó reliquiákat is. Főgymnasiumunk is kiveszi az ünnepségből a maga részét, mert nemcsak, hogy az összes reliquiákat átengedte, illetve felküldötte Debrecenbe a birtokában levő Csokonai-reliquiákat, hanem képviseltetni is fogja magát két tanár által. Fazekas Sándor és Horváth Kálmán tanárok szombaton este indultak néhány tanulóval Debrecenbe, hol koszorút helyeznek Csokonai szobrára s az egyik tanuló beszédet mond.

— Tanulmányi kirándulás. A csurgói m. kir. áll. tanítóképző intézet IV. évfolyamának növendékei pénteken, 19-én a szomszédos Alsokba rándultak le. A kirándulást Cegléd Tivadar int. gazd. szaktanár vezette a kiránduláson Hanvai Gyula int. tanár is részt vett. Első sorban a községi hitelszövetkezetet tekintették meg a növendékek, hol Jzsák János, a szövetkezet ügybuzgó könyvelője lelkes szavu értekezés keretében méltatta hazai szövetkezeteink fontosságát s ismertette a szövetkezet beléletét. Az értekezést lapunk legközelebbi számában módunkban lesz közreadni. Innet „Az Alsok-Sarkad községi tejszövetkezet”-be mentek a kirándulók, ahol Cegléd Tivadar int. gazd. szaktanár ismertette meg a növendékeket a tejszövetkezet működésével.

— A gimnázium VIII. osztályának írásbeli érettségije a mult hét négy első napján lett megtartva. Az eredmény persze hivatalos titok.

— Tanítógyűlés. A csurgói eszterességi kerület rom. kath. tanítósa f. hó 25-én Berényben gyűlést tart.

— Pilsli Lajos kit. közönségünk 2 év előtti ittéléte alkalmából jól ismer, mert szinpadunkon, — nejjével együtt, — nem egy kellemes estét szerzett nekünk s azóta szinigazgató lett. — mint a „Felvidék” írja Aranyos-Maróthon öngyilkosságot kísérelt meg, de sebesülése nem életveszélyes.

— Tenyészállat felfelvizsgálat. A csurgói járás községei közül Surd (6700), Bükösöd (7800) Bagola-Sáncz (7000), Sand (10000) Iharos-Berény (3000), Alsok-és Sarkad (5000), összesen 39500 korona államkölcsönt kapott az Országos állattenyésztési alaptól tenyész-állat beszerzésre. A kölcsönt a községi hitelszövetkezeteknek adta a miniszter és a szövetkezet igazgatósága osztotta ki a polgár birtokosoknak. Az állampénzből a pécsi kerületi állattenyésztési felügyelő felügyelete alatt vásároltak kigazdánk a szomszédos Tolna és Baranya megyében tiszta piros tarka fajtu teheneket. A köztenyésztés javításával a szomszédos két varme. gye nemes állatállományára vagyunk utalva, mert keresztezésekkel csak vásári árut tudunk előállítani, melynek ez idő szerint nincs tenyésztési értéke. — A csurgói járás terep viszonya különösen kedvező s az állattenyésztési akció révén beszerzett nemes anyaggal reméljük hogy pár év mulva az eddigi elhanyagolt állattenyésztésünket felvirágoztatjuk és

összes községek az alsókiak nivójára emeljük.

Inkey Pál báró Jakabffy Imre állategyésztési kerületi felügyelő és Cegléd Tivadar gazdasági szaktanár társaságában május hó 14-én látogatta meg Iharos-Berény, Sand és Bagola Sándor községek, hol megtekintették a szomszédos Tolna és Baranya vármegyéből importált tenyészanyagot. — A beszerzett anyag teljesen kielégítette a bizottságot és különösen az alsókiak és bagolai sánciaknak sikerült nem egy esetben kiváló szép példányokra szert tenni. A tehének közül már legtöbb itthon ellett le és a borjúk általában véve mind szépek, első rangú tenyészanyagot fognak szolgáltatni.

— **Egy sörgyáros visszaélése.** A sörgyártás terén elkövetett nagyarányú visszaélésekről ad hírt a Magyar Kereskedők lapja. Kiderült ugyanis, hogy ifjabb Hagenmacher Henrik budafoki sörgyáros avégből, hogy gyártmányainak nagyobb kelendőséget biztosítson, azokat hamis cégér alatt árusítja. A cég ugyanis a következő feliratot használja: Ifjabb Hagenmacher Henrik sörfőzdéje, Kőbánya—Budapest, és üzleti plakátokon kioktatja a fogyasztó közönséget, hogy a sörreladás a vevő tetszése szerint Kőbányáról vagy Budafokról történhetik. Mi sem természetesebb, minthogy a közönség azt hiszi, hogy Hagenmachernek két sörgyára van és első sorban Kőbányán, amely hitet megerősíti az is, hogy a cég a dugaszokon csakis „Hagenmacher, Budafok” felírást használ. Ezzel szemben a tény az, hogy Hagenmachernek Kőbányán nincs sörfőzdéje és a kőbányai céget arra használja fel, hogy saját gyöngébb minőségű sörét ily módon hozza forgalomba. Ez, a vissza-élés azonban ipari kihágást képez és Temesváron, hol Hagenmacher e kétes műveleteket nagyban folytatta már a büntető eljárás is megindult ellene. Nem is tűrhető semmiesetre sem az, hogy kiváló kőbányai sörtermelésünk nehezen szerzett jó hírnevét ilyen visszaélésekkel diszkreditálni lehessen.

— **Döntvény a vadászatrol.** A közigazgatási bíróság a minap azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy mi a jogkövetkezménye annak, ha valaki vadászni megy, a nélkül, hogy a vadászjegye nála volna, de a vadászt felszólításra azonnal abban hagyja. A közigazgatási bíróság e kérdésben úgy döntött, hogy ha a fél vadászjegyét utólag bemutatta, csupán bírság alkalmazásának van helye, azonban nem szolgálhat okul a mulasztás arra, hogy az illető vadászjegye vissza vonassék és tőle három következő évre a vadászati jegy kiadása megtagadtassék, mert ebben az esetben az 1883. évi XXIII. törvény cikk 42. szakaszának a), pontjában körülírt jövedéki kihágás esete fenn nem forog.

— **Jókai Mór utolsó kézirata.** Jókai Mór a halhatatlan regényiro utolsó műve a jótékonykorságnak az az apoteozisa volt, melyet a „József Főherceg Szanatóriumi Egyesület” fölkérésére írt, Bevezetőmondása így kezdődik: Egy vallás van melyben mindnyájan egyesülünk; a szeretet valása. Temploma ennek az egész világ egyetem; hiveinek táborra — minden jó emberek. Papja e valásnak mindenki, aki áldozik. Egyetlen hitagazata van csak, a mely így szól: „tedd azt, a mi másnak jó”. Jókainak fonséges szótát fakszimilében az oly nemesen buzgólkodó egyesület legközelebbi kiadványában jelenteti meg.

— **Országos ifjusági tornaverseny.** A Berzeviczy Albert vallás és közoktatási miniszter által elrendelt s folyó hó 27. s 28. napjain a fő és székvárosban a csömöri uti milenaris verseny-pályán megtartandó orsz. ifjusági torna versenyre a jelentkezések már majdnem teljes számban beérkeztek, Vidéki tanintézet 103 jelentkezett 3662 tanulóval, — a négy évvel ezelőtt megtartott orsz. tornaversenyen 83 vidéki tanintézet vet részt 2690 tanulóval. A fővárosi tanintézetek jelentései most érkeznek be: az eddigiek szerint is már 1500 tanulóval több jelentkezett részvételre. Ekként a résztvevők száma előrelátólag meg fogja közelíteni a 6000-et.

— **Öt lap havi egy koronaért.** Szenzációs ujítást léptet életbe június 1-től kezdve a Kuruc Ujság című, fővárosi napilap. A

Kuruc Ujság, mely a legdikálisabb nemzeti politikát követi és amelynek vezércikkeit a függetlenségi- és 48-as párt kitűnőségei írják június 1-től naponként 8—12 oldal terjedelemben fog meg jelenni Szeredai Leó főszerkesztő vezetése alatt, A kuruc Ujság előfizetési ára mindössze havi egy korona. Minden előfizető rendkívül kedvezményekben részesül, aminőket még napilap nem nyújtott, az állandóan két érdekesítő regényt közöl, kitűnően szerkesztett Kuruc Ujságon kívül ugyanis megkapják az előfizetők minden hét vasárnapján a Gyermekvilág című tartalmasságú gazdagon illusztrált folyóiratot; minden hó 1-én és 15-én a Mezőgazda című szaklapot; minden hó 10-én a Budapesti divat című magas színvonalú divat lapot és minden hó 20-án a Sorsolási Ertesítőt, mely sorsjegyek és értékpapírok tulajdonaira nézve lesz megbecsülhetetlen tanácsadó. E külön mellékletekkel együtt a Kuruc Ujság előfizetési ára egy hónapra egy korona, mely összeg legcélszerűbben postautalvánnyal küldhető be a kiadóhivatalhoz Budapest, VI., Ö-utca 12.

— **Hazai Hirdetési Részvénytársaság.** c. alatt egy tökéletes, a modern reklámkövetelményeknek minden tekintetben megfelelő hirdetési vállalat létesült Budapesten, mely céljával tüzte ki a hirdető közönségnek a reklám terén szakzerű tanácsadója lenni és őt a külföldön e téren felhasznált vívmányokkal megismertetni. A pontos és lelkiismeretes munka, mely ez új vállalat működését jellemzi Csakhamar a Hazai Hirdetési Részvénytársaság köré gyűjtö hazai és külföldi hirdetőközönségünket. Az új vállalat irodája Budapesten IX. Üllői ut 41. alatt létezik, hol mindenkinek díjmentesen szolgálnak részletes felvilágosítással.

— **27 év nagy idő** egy lap életében. A Pesti Hirlap, a hazánkban kétségtelenül legelterjedtebb napilap, most lép immár 27-ik évfolyamába. E hosszú idő alatt valóban oly mély gyökereket vert a magyar olvasóközönségben, — az is aki nem ért egyet a politikájával; minden időben imponált az olvasóközönségnek függetlenségével, őszinte szókimondásával, meggyőződésével fel lérelé bátor hirdetésével. Ebben rejlik népe szerűségének titka. Amihez járul az olvasóközönség szempontjából való másik nagy előnye, hogy legtöbb és legváltozatosabb tartalommal jelenik meg napról-napra, vasárnap számai egész kötetek. előfizetőinek a szerkesztői üzenetek gazdag, mindennapi rovatában jó tanácsal, felvilágosítással szolgál, kitűnő divatlapot küld nekik féláron a egész évre szóló hasznos könyvet — díszes képes naptárt — ad nekik karácsonyi ajándékkal. Specialitásai is vannak a Pesti Hirlapnak melyek minden áprilap fölé helyezik. mindennap közöl eredeti és külföldi tárcát, humoros cikkeket (Kis komédiák), Esti levelek aktuális kérdésekről a kitűnő író és bölcselelő Tóth Béla tollából; színház és vegyes-rovata a leggazdagabb. Ily előnyös tulajdonai révén a legjobb lélekkel ajánlhatjuk t. olvasóink pártfogásába a Pesti Hirlapot, melynek előfizetési ára egy óra csak 2 K. 40 f. s az a kiadóhivatalba címzendő: Budapest, V. Váci körút 78, honnan mutatványszámot is lehet kérni.

— **Noxin:** Nélkülözhetetlen cipő-crème, mely minden bőrt puhít, vízátlatanná és tükörfényessé tesz. Olcsósága és kitűnősége miatt minden háznál használatos. Kapható jobb cipőüzletben, bőrfesték és fűszerkereskedésben, drogueriákban.

— **Műhle magvai** a kereskedelemben létező legjobbak s kipróbált legtekéletesebb minőségűek, ezek kiváltképpen udvari és urasági kertészetek, ugyszintén jobb magánkertészetek részére valók, a hol mindig a szép virágok kiváltságoltjai lesznek óhajva. A zöldségfélék magvai a főzélékfajok kiválógatott legjobb fajai, fajtiszták és megbízhatók, míg a mezőgazdaságiak legelsőrendű eredeti magvak, a melyekről képlettekkel bőven ellátott nagy főkatalógust ingyen küld Műhle Vilmos, cs. és kir. udvari magszállító Temesváron.

— **A legújabb kertészeti kézikönyv az 1905 évre „Műhle tanácsadója a kertmivvelésben.”** A legjobb kertészeti kézikönyv

magyar és német kiadásban, különösen a magyarországi viszonyokhoz alkalmazva magyar nyelven. Különös értékkel bír kertbirtokosok és mezőgazdákra nézve, mindazt tartalmazza, mit úgy a kertbirtokosnak, mint a kertésznek egyaránt tudnia kell, hogy kerti jeiket eredményesen ápolhassák. Ezen csinoskivitelű, 170 oldal terjedelmű kézikönyv külön elárusítva nem lesz, csakis a temesvári Műhle Vilmos kertműipari cég vevői kapják ezt megnevelésükhez ingyenes mellékletként bérmentesen csatolva. Minden kertbirtokos érdekében ajánljuk e művet.

— **Két regény.** Az Új Idők tizenegyedik évfolyamának amely a heti számával kezdődik, két új regény jelében indul meg. Az elsőnek címe „Abel és Eszter”, szerzője Gárdonyi Géza s azzal a poetikus melegséggel mesteri jellemrajzzal és érdekes cselekmény nyel van megkomponálva, amely Gárdonyinak a legelső magyar írók között biztosítja helyét. A másik regény „A diadalmas Éva” francia író műve. Pierre de Coulevain az Európát járó amerikai asszonyt festi meg benne egy roppantul hatásos cselekmény keretében. Van azonkívül ebben a számban, eredeti rajz Tull Ödöntől meg Csók Istvántól, novella Wolfner Páltól és Tabori Roberttől, költemény Farkas Imrétől cikk Szerb Zsigmond tollából és számos epizód, apróság a hétről. Most hogy megindul a tizenegyedik évfolyam, legalkalmasabb az előfizetésre ez időpont. Ezért is a kiadóhivatal (Andrássy-ut 10) azoknak, akik még nem ismerik a Új Idők irányát, kívánatra ingyen küld mutatványszámot.

HIRDETÉSEK.

Kiadó lakás.

A Polgári Casinó udvari épületében egy két szobából és konyhából álló lakás
azonnal kiadó.

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy a Kalmár-féle házban

épület és butor
asztalos üzletet

nyitottam, egyszersmind ajánlom
koporsó raktáramat a n. é. közönség figyelmébe.

tisztelettel
REIN SÁNDOR
épület és butor asztalos

— **Két jó házból való fru lapunk nyomdájában tanulól felvétetik.**

Bámulatos olcsó kerítések!

Szólótermékek figyelmeztetésére
Mezőgazdák figyelmeztetésére

Vágó Lajos
épület és géplakatos, sodrony fonat- és kerítés szövet fonodája
CSURGÓ (Somogym)

Ajánlja sodrony fonodáját, mindenféle **parkok, kertek, szőlők, udvarok, vadaskertek** stb. bekerítésére.
Ugyszintén **vaskerítések** és **vaskapuk** legdíszesebb kivitelét.
Kívánatra tervekkel és költségvetéssel szívesen szolgál.

Nem kell a padlót folyton sűrűn és vizes ruhával törölni.

VÁGÓ GYULA

könyv- és papirkereskedés, könyvnyomda és könyvkötészet
CSURGÓ, (Somogym.)

Értesítem a n. é. közönséget, hogy egy egészen új pormentesítő szert hozok forgalomba, ezt a szert

„HYGEA pormentesítő olaj“
néven árusítom, mely szer páratlan a maga nemében.

Használata a következő: esettel a szoba vagy terem padlóját bevonjuk s ez által a port a helyiségben lehetetlenné tettük.

Különösen ajánlatos, kereskedések, lakások, pénzügyintézetek, kórházak és iskolák padlói bevonására egészségi szempontból.

Ara különként egy korona.

Kapható egyedül nálam, mint a csurgói járás kizárólagos egyedüli főraktárában.

Teljes tisztelettel

VÁGÓ GYULA.

Megrendelhetők:

Névjegyek, meghívók, eljegyzésési és esketési tudósítások, számlák, címkek és levélpapírok borítékokkal.

Árjegyzékek, körlevelek, hirdetések és falragaszok.

Évi jelentések, mérlegek, kimutatások, hivatalos nyomtatványok és gyászlapok.
Rovatolt táblázatok számadásokhoz és nyilvántartásokhoz.

Röpiratok, füzetek, könyvek, folyóiratok, nagyobb művek stb.

Állami és magánhivatalok részére szükséges mindennemű nyomtatványok.

Vágó Gyula

CSURGÓN.

Készít a legfinomabb kivitelben minden néven nevezendő
könyvnyomdai munkákat
tisztán, csinosan, legjutányosabb áron.

A

CSURGÓ és VIDÉKE

KIADÓHIVATALA.

Raktáron tart:

Keresztelési, bérnyomtatási, eljegyzési, esketési és halálhíradási anyakönyvi ivatek.

Keresztelési, esketési, és halálhíradási anyakönyvi kivonatokat, ugyszintén alapítványi és pénztári naplókat, iktató és postakönyveket.

Iskolai bizonyítványokat, jelentéseket, jegyzőkönyveket, naplókat és leltárakat.

Mindenféle községi, ügyvédi, végrehajtói, tejszövetkezeti és hitel-szövetkezeti nyomtatványokat.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen olyan ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, eöenkívül más épületeknek, kerteknek kerítéseknek, stb. legremekesebb díszje, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leg-haladatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

Erre a honban nem minden szőlőjalkalmas (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha meg-nő is, termést nem hoz, ezért sohan nem értek el eredményt, eddig a szőlőlugasnak alkalmas fajokat ültettek, az ok bőven ellátják házukat az egész szőlő-rés idején a legkiűnőbb muskotály és más édes szőlőkkel.

A fajok smertetésére vonatkozó, színes fónyom-matu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy le elezólapon tudja. Bor-faju szőlővnyok is még nagy mennyiségben kaphatnak leszállított ára on. Borok családi fogyasztásra 20 l. és feljebb olcsó árban és „Delevare” sima, üt-téshez és ebből borminta.

Érmelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya Biharmegye.

A „Pesti Napló“ új karácsonyi ajándéka.

Modern Magyar Festőművészek

a címe új kiadványunknak, melyet 1905. évi karácsonyi ajándéku szántunk t. előfizetőinknek.

Ez új ajándékművünk, noha folytatása és kiegészítő része lesz a „Ma-gyar Festőművészet Albumá“-ak mégis mint teljesen önálló mű gyönyörű foglalata lesz a modern magyar festőművészet remekeinek.

Eddigi karácsonyi ajándékaink is a magyar irodalmat és magyar mű-vészetet szolgálták, nagyszabású és nagy értékű díszművek százezernyi példá-nyai-vel terjesztve el a magyar költészet és festőművészet nagyjainak alkotásait. A remekművek e díszes sorozatát folytatja most a „Pesti Napló“ új és minden ed-digi ajándékát túlszárnyaló díszművel: a **Modern Magyar Festőművészek-kol.**

Ötven nagyszabású festményt szemeltünk ki a modern magyar fes-tők alkotásaiból, nagyrészt mesteri kivitelű műlapokon és

gyönyörű, több színnyomású képekben.

Ezenkívül befogjuk mutatni e műben **jelölőbb festőink** vonzóan meg-írt **életrajzát**. A szöveget, amely a modern magyar festőművészet történelmét fog-ja tárgyalni, elsőrendű esztétikusaink könyvnyed előadásában, színes képek és raj-zok fogják tartítani. Albumunk külső formájában is követni fogja eddigi törekvé-seinket és a magyar **könyvkötőipar úvészet** újabb alkotása lesz.

Ezt az új, páratlan díszű ajándékunkat megkapja karácsonyra állandó állandó előfizetőinkön kívül minden új előfizető is, aki mostantól kezdve egy év-re **megszakítás nélkül** a Pesti Naplóra előfizet. Az előfizetés fél- és negyedéven-kint, sőt havonta is eszközölhető.

Előfizetési ár: 1 évre 28 kor. fél évre 14 kor. negyed évre 7 kor. 1 óra 2 kor 40 fillér. — Mutatványszámot szívesen küldünk.

Tisztelettel

A „Pesti Napló“ kiadóhivatala.

A leghiresebb kötőgépek házi és ipari célra

I. styriai kötőgépgyar

magyar képvisellete

BUDAPEST VII. Erzsébet k. 23

részletfizetésre is kapható.

Arjegyék ingyen és bérmentve.

Varrógépek és kerékpárok raktára

Fogl József Lajos.

Kérjen egészen ingyen zománcozott edény

képes-árjegyzéket, Próbarendelmény: 6 fazék és 6 lábos különféle nagyságban, összesen 12 drb. 1 f.t. 75 kr. 6 egész nagy főzőlátek és 6 egész nagy főzőlabos, összesen 12 drb. 3 frt. 50 kr. és egy teljes zománcozott mvsdőkészlet, mely áll labor, vizesveder, mosókanna, éjjeli, szappantartó és fogkefetartó, összesen 6 drb. 2 frt. 50 krajoárért csak én szállíthatok; **Ingyen** csomagolás utánvétele mellett.

KOHN, gyári raktáros, Budapest, VI. Csengeri-utca 51.

Sürgönycim: KOHN edénygyári raktár Budapest.

Vásári zsebnaptár 1905.

Husipari és állatforgalmi évkönyv

az egyes napokra eső vásárok pontos jegyzékével **ingyen és bérmentve** meg minden mészáros, hentes, állatkereskedő zsiradék és csontkereskedő címére, a ki legalább félévvel előfizet a

Mészárosok és Hentesek Lapjára.

Előfizetés félévvel 6 kor. — Kiadóhivatal: Budapest IX. Ferencz körút 16.

Ne vegyen senki hangszert

amíg **Reményi Mihály** műhangszerész cs. és kir. szabadalom tulajdonos, a Magyar Királyi zene-akadémia szállítója 315 ábrával ellátott legjobb képes árjegyzékét át nem olvassa, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről, VI. Király-utca 44II.

HÉJAS JÁNOS

mű órás és ékszerész

Csurgó.

ALKALMI:

óra vagy ékszer ajándék, hallatlan olcsó árért.

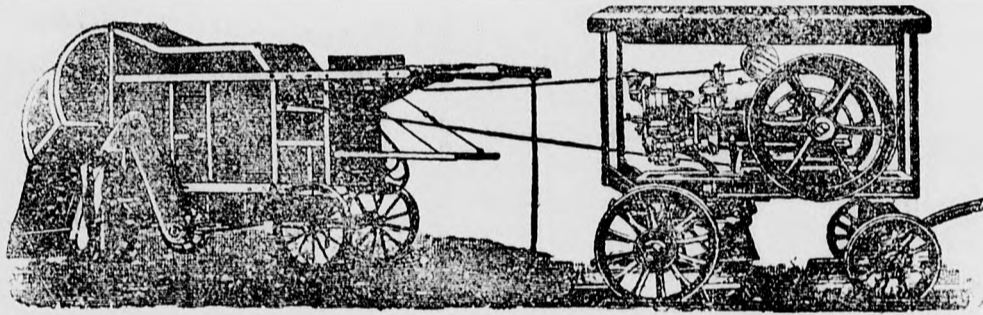

Ajánlja újonnan berendezett **nagy** raktárát, mindenféle fajta **zseb, fall ébresztő és ingaórákból**, valamint mindennemű **ékszerekből, nickel, acél, ezüst, arany** férfi és női **órákból: arany és ezüstgyűrűk, fülbevalók, karperecek, női láncok, amulettek** stb. Férfi láncok, **nickelből, ezüsből és aranyból.**

Bámulatos olcsó árak.

2 frtér 3—4 frtér valódi **svejci nickel órák** pontosan szabályozva, 5 évi írásbeli, lelkiismeretes jótálással, még kisebb törést is teljesen ingyen javítok. **Ébresztő óra 2 f., iroda és konyha óra rugó huzással 2 f. 50 kr. láncos fall óra 2 f.**, pontosan szabályozva, a fenti jótálással, a melyet egy nagyvárosi cég sem tud megtenni. Hasonló súlyt fektetek az óra javításokra a melyek nálam egy hétre készek és pontosan vannak szabályozva. **Torony órák 10 évi jótálással** a melyeket a jótálás leteltéig teljesen ingyen kezelek.

Régi törött aranyat és ezüstöt a legmagasabb áron megvessek, vagy becserelek új tárgyakért.

Elsőrendű gyártmány!

Medvező fizetési feltételek!

Benzin-lokomobilok.

Benzin-motorok.

Tömör kivitel!

Legmesszebbmenő szavatosság!

Teljes cséplő szerelvények.

Szivógáz-motorok.

Osers és Bauer motor-gyáriraktára

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Arjegyék ingyen és bérmentve.

BUDAPESTI

Harisnyagyár

ajánlja dus raktárát női férfi-és gyermek **harisnyákban**

eredeti gyári árban

12 pár megrendelésnél bérmentve

Harisnyafejelések elfogadtatnak.

Arjegyék kívánatra ingyen.

Budapesti harisnyagyár

főraktár V. Fürdő utca 1/a

Számtalan elismerő levél.

Hirdetések
jutányos áron felvételnek
a kiadóhivatalban.